

Religio třicetileté

DAVID ZBÍRAL

Religio: Revue pro religionistiku loni oslavilo třicet let své existence. Zveřejnění bibliografie časopisu za uplynulé desetiletí v aktuálním čísle nabízí skvělou příležitost k zamyšlení a bilancování. Uplynulo deset let – těžko tomu uvěřit, ale přírůstek v šíři 13,5 knihovných centimetrů, které *Religio* mezitím zabralo v našich knihovnách, vydává neúprosné svědectví – od doby, kdy Dalibor Papoušek v úvodníku ke dvacátému výročí shrnoval okolnosti založení časopisu a jeho raných let.¹ Bibliografie za první a druhou dekádu existence časopisu² i ta zveřejněná v tomto čísle³ pak dokumentují jak kontinuitu, tak i proměny časopisu.

Třetí desetiletí časopisu přineslo především nové autory a daleko větší fluktuaci autorské základny – méně autorů se rozhodne publikovat v *Religiu* více než jeden příspěvek. Jednoduše řečeno, *Religio* již nemá domácí autory. Známka úpadku? Nikoli, a rozhodně nejde o projev zklamání nad kvalitou práce, kterou pro ně časopis odvádí. Spíše se jedná o projev toho, že čeští a slovenští religionisté se již plně zabydli v aréně mezinárodních akademických časopisů a že náš časopis je zajímavý i pro autory, kteří nemají přímé vazby na české, dokonce často ani středoevropské bádání o náboženství a vybrali si *Religio* pro jednu svou publikaci, kdežto další plánují umístit jinde. Také jde ovšem o projev rostoucí interdisciplinarity: daleko více českých religionistů publikuje část své produkce v nereligionistických časopisech (antropologických, sociologických, historických, psychologických, evolučně-kognitivních, pedagogických). To je na jednu stranu projevem zdravé výměny, na stranu druhou může jít o projev nevyslovené krize identity, která by se naplno projevila v případě změny institucionálního prostředí, vyvolané tlakem financování univerzit

- 1 Dalibor Papoušek, „Dvacet let časopisu *Religio*“, *Religio: Revue pro religionistiku* 21/1, 2013, 5-7.
- 2 Lenka Hořínková-Kouřilová, „Bibliografie časopisu *Religio: Revue pro religionistiku* 1993-2002“, *Religio: Revue pro religionistiku* 11/1, 2003, 147-160; Magdalena Hanáčková, „Bibliografie časopisu *Religio: Revue pro religionistiku*, 2003-2012“, *Religio: Revue pro religionistiku* 21/1, 2013, 141-159.
- 3 „Bibliografie časopisu *Religio: Revue pro religionistiku*, 2013-2022“, *Religio: Revue pro religionistiku* 31/1, 2023, 188-204.

Religio: Revue pro religionistiku 31/1, 2023, 5-6.

<https://doi.org/10.5817/Rel2023-1-1>

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-NC-ND 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

a pobídek k omezování oborové pestrosti na humanitně zaměřených fakultách.

Ve vývoji časopisu si nelze nepovšimnout některých záporných rysů. Nepodařilo se *Religio* dostatečně zatraktivnit pro kvalitní etablované zahraniční autory, kteří nám stále posílají málo příspěvků a spíše díky osobním vazbám. Zatímco počet došlých příspěvků je obecně vyšší, počet těch kvalitních a publikovatelných bez větších úprav je stále stejný nebo nižší. Přípravenost příspěvků je často na horší úrovni než před 15, 20 lety, zčásti i proto, že autoři spoléhají na kvalitní redakční práci. *Religio* je pro některé autory nepochybně časopisem druhé volby, protože jeho mezinárodní viditelnost, i když mnohem lepší než před lety, stále není dostatečná. Je obtížnější získávat pro časopis kvalitní recenze a nadchnout k recenzování coby k nepominutelné součásti akademického provozu nastupující, pragmatičtější generaci badatelek a badatelů.

Religio bylo a zůstává obecnou religionistickou revue, otevřenou příspěvkům ze všech oblastí religionistiky. Podařilo se překonat dílčí výkyv, kdy v *Religiu* jednu dobu přibývalo historických příspěvků poněkud na úkor těch společenskovědně zaměřených. Díky úsilí autorů a auterek, redakční rady a také – troufám si říci především – doslova mravenčí práci výkonných redaktorů a redaktorek, mezi nimiž nepřekonaný (možná nepřekonatelný) rekord v počtu odsloužených let stále drží první výkonná redaktorka, Helena Pavlincová, se podařilo zajistit zařazení časopisu do dnes již neaktuálního, kdysi však finančně významného Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik, do seznamu ERIH (posléze ERIH Plus), dokonce do databáze Scopus, kde je *Religio* indexováno již od roku 2011, což je v podmínkách scientometrického řízení vědy – což není implicitní kritika, jde o jeden z možných funkčních způsobů – klíčový úspěch. Od roku 2013 je *Religio* přístupné on-line v režimu otevřeného přístupu. Před několika měsíci se dočkalo nového samostatného webu (<https://journals.phil.muni.cz/religio/>), pěkného na pohled a důkladného zevnitř, včetně přípravy metadat umožňujících hromadné ukládání bibliografických záznamů do citačních manažerů, které se stávají standardem (nejen) pro mladší generaci badatelů, o lepší strojové zpracovatelnosti ani nemluvě.

Ve vlnách změn, s nimiž *Religio* plně drží krok, náš časopis nabízí spolehlivost, nezaujatou práci redakční rady a vysoce kvalitní redakční servis, a autorům tak dává jistotu dobrého výsledku. Čtyřicítka je číslem zkoušky, ale jsem si jist, že *Religio* propluje svou čtvrtou dekádu bez šrámu a bude pokračovat ve své službě české a světové religionistice.